

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1KO/8/2021
Identifikačné číslo spisu: 7919203409
Dátum vydania rozhodnutia: 8. decembra 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Naď
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:7919203409.1

UZNESENIE

Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v zložení z predsedu senátu JUDr. Pavla Naďa a členov senátu JUDr. Eleny Bertothoyovej, PhD., (sudkyňa spravodajkyňa), prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., Mgr. Michala Novotného, JUDr. Igora Belka, Mgr. Dušana Čima, Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej o návrhu Krajského súdu v Košice ako súdu správneho, so sídlom v Košiciach, Štúrova 29, na rozhodnutie kompetenčného sporu medzi ním a Okresným súdom Trebišov ako súdom civilným, so sídlom v Trebišove, Nám. Mieru 838, vo veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 8S/41/2021 medzi žalobcom X. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., zast. B.. X. R., nar. XX.X.XXXX, bytom O.e a žalovaným: Okresným úradom Trebišov, Katastrálny odbor a spol. o určenie vlastníctva a odstránenie nezrovnalostí v evidencii nehnuteľností, takto

rozhodol:

I. Na prejednanie veci v časti o určenie, že parcely č. XXX/X, XXX/X,XXX/X X. XXX/X v katastrálnom území O.- I., ktoré vznikli po rozdrobení pôvodných parciel č. XXX, XXX X. XXX evidovaných vo vložke č. XXX KÚ I. a administratívno - meračskými postupmi KÚ Správa katastra Trebišov sú vo vlastníctve žalobcu nie je daná právomoc správneho súdu.

II. Na prejednanie veci v časti o odstránenie nezrovnalosti v evidencii nehnuteľností žalobcu a opätovné zlúčenie rozdelených parciel na dve a ich evidovanie na LV2283 je daná právomoc správneho súdu.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Trebišov dňa 02.12.2002 domáhal rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanému odstrániť nezrovnalosti v evidencii nehnuteľností vo vzťahu k vlastníctvu žalobcu, vychádzajúc zo stavu uvedeného v pozemnoknižnej vložke č. XXX KÚ O.L. I., snímky z pozemkovej mapy na parcele č. XXX a okolie z 28.01.1994, dedičských rozhodnutí D876/89-13 a D 1554/89-15 a na základe nerušeného užívania predmetnej nehnuteľnosti žiadal zrušiť zápisy v evidencii nehnuteľnosti Okresného úradu Trebišov (pôvodne: Správy katastra Trebišov), ktorými došlo k úbytku vlastníctva žalobcu v prospech jeho susedov.

2. Na základe výzvy okresného súdu žalobca dňa 19.12.2002 špecifikoval návrh /petit tak, že žiada, aby súd rozhodol, že parcely č. XXX/X, XXX/X,XXX/X X. XXX/X v katastrálnom území O. - I., ktoré vznikli po rozdrobení pôvodných parciel č. XXX, XXX X. XXX evidovaných vo vložke č. XXX KÚ O. I. a administratívno - meračskými postupmi KÚ Správa katastra Trebišov sú vo vlastníctve žalobcu, ktorý predmetné parcely nepretržite a nerušene ako svoje vlastníctvo užíva viac ako 10 rokov. Okresnému úradu Trebišov (pôvodne: Správe katastra v Trebišove) sa ukladá odstrániť nezrovnalosti v EN žalobcu a rozdelené parcely opätovne zlúčiť na dve a evidovať ich na LVXXXX.

3. Okresný súd Trebišov uznesením č. k. 4C/74/2019-161 zo dňa 21.04.2021 postúpil vec Krajskému súdu v Košiciach ako súdu príslušnému na konanie. S poukazom na § 2 ods. 2, § 6 ods. 1, § 10, § 13 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej SSP) konštatoval, že dospel k záveru, že v danom prípade ide o správnu žalobu, nakoľko predmetom konania má byť preskúmavanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu verejnej správy, ktorého nezákonnosť má spočívať v tom, že žalovaný správny orgán svojim rozhodnutím nesprávne prerozdelil predmetné parcely, v dôsledku čoho mali byť nehnuteľnosti žalobcu resp. ich časti nesprávne určené do vlastníctva jeho susedov.

4. Na základe uvedených skutočností Okresný súd v Trebišove dospel k záveru, že nie je vecne príslušný na konanie a preto vec uznesením postúpil Krajskému súdu v Košiciach.

5. Krajský súd v Košiciach nesúhlasil s postúpením veci dôvodiac, že vec nepatrí do správneho súdnictva, nakoľko z návrhu na začatie konania, upravenom po výzve okresného súdu písomným podaním žalobcu zo dňa 19.12.2002 je zrejmé, že žalobca sa podaným návrhom domáha určenia svojich majetkových práv - majetkových vzťahov k nehnuteľnostiam (hraníc pozemkov), čo s poukazom na ním citované ustanovenia nie je zverené do právomoci správneho súdu. Poukázal na to, že o žalobách, ktorými sa domáha účastník konania určenia, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, rozhodujú civilné súdy. Citoval ustanovenie § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku ako aj ustanovenia § 2 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods.1 a §10 ods.1 SSP a z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci podľa § 18 ods. 4 SSP vec postúpil kompetenčnému senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

Podľa § 7 písm. d) SSP správne súdy nepreskúmajú súkromnoprávne spory a súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese.

Podľa § 177 SSP žalobca sa môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

Podľa § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

Podľa § 3 CSP súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

Podľa § 137 písm. c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.....

Podľa § 8 SSP kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

6. V danom prípade bolo sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, a teda má administratívny charakter, alebo do civilného súdnictva s ohľadom na súkromnoprávny charakter. Okresný súd Trebišov vyhodnotil podanú žalobu podľa jej obsahu ako správnu žalobu a vec postúpil Krajskému súdu v Košiciach, ktorý s uvedeným postúpením nesúhlasil konštatujúc, že nejde o vec správneho súdnictva.

7. Vyššie uvedený kompetenčný konflikt je potrebné riešiť ako spor o vecnú príslušnosť. Podmienkou na to, aby bola vec prejednaná v rámci správneho súdnictva je, aby išlo z hľadiska predmetu konania o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, čo však v danom prípade bolo možné konštatovať iba v tej časti, ktorou sa žalobca domáha voči žalovanému, ktorý je orgánom verejnej správy konania spočívajúceho v odstránení nezrovnalosti v evidencii nehnuteľností žalobcu tak, aby rozdelené parcely opätovne zlúčiť na dve a evidoval ich na LVXXXX.

8. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 SSP) v spojení s § 11 CSP po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Košiciach s postúpením veci je dôvodný v tej časti, ktorou sa žalobca domáha určenia, že parcely č. XXX/X, XXX/X,XXX/X X. XXX/X v katastrálnom území O.- I., ktoré vznikli po rozdrobení pôvodných parciel č. XXX, XXX X. XXX evidovaných vo vložke č. XXX KÚ I. a administratívno- meračskými postupmi KÚ Správa katastra Trebišov sú vo vlastníctve žalobcu.

9. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Súkromnoprávne vzťahy, z ktorých vychádzajú súkromnoprávne spory a iné veci, sú charakterizované najmä právnou rovnosťou a vôľovou autonómiou ich účastníkov. Ich postavenie je rovnocenné, čo znamená, že jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynucovať splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu.

11. Verejnoprávne vzťahy ako vzťahy upravené normami verejného práva sú postavené na princípe nadriadenosti a podriadenosti subjektov (princíp subordinácie). Pre tieto právne vzťahy je typické, že jeden zo subjektov (orgán verejnej moci) ukladá jednostranne druhému účastníkovi právneho vzťahu na základe zákona a presne ustanoveným spôsobom povinnosti prostredníctvom autoritatívnych administratívno-právnych aktov aplikácie práva. V týchto vzťahoch vystupuje zjavne do popredia princíp nerovnosti účastníkov a chýba tu autonómia vôle podriadeného účastníka.

12. Žalobca na základe výzvy okresného súdu dňa 19.12.2002 špecifikoval návrh /petit tak, že žiada, aby súd rozhodol, že parcely č. XXX/X, XXX/X,XXX/X X. XXX/X v katastrálnom území O.- I., ktoré vznikli po rozdrobení pôvodných parciel č. XXX, XXX X. XXX evidovaných vo vložke č. XXX KÚ I. a administratívno- meračskými postupmi K Ú Správa katastra Trebišov sú v jeho vlastníctve.

13. Vychádzajúc z obsahu spisu, je zrejmé, že žalobca sa prostredníctvom podanej žaloby domáha voči žalovanému určenia vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. Očividne tu ide v tejto časti návrhu o občianskoprávny spor, ktoré v zmysle príslušných ustanovení CSP (pozri § 3 a § 137 písm. c/ CSP), prejednávajú civilné sudy. Písmeno c) ustanovenia § 137 CSP vychádza z doterajšieho ustanovenia § 80 písm. c) OSP, no s obmedzením, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

14. Podmienkou na to, aby vec bola prejednaná v rámci správneho súdnictva je, aby išlo z hľadiska predmetu konania o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, definované v ustanovení § 6 SSP. V danom prípade sa žalobca v 1. petite domáha určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam, v tejto časti návrhu ide o civilný spor, ktorý v zmysle príslušných ustanovení CSP (pozri § 3 a § 137 písm. c/ CSP), prejednávajú sudy v civilnom sporovom procese. Preto vo výroku pod bodom I/ rozhodol kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky tak, že na prejednanie veci v časti o určenie, že parcely č. XXX/X, XXX/X,XXX/X X. XXX/X v katastrálnom území Sečovce- Kochanovce, ktoré vznikli po rozdrobení pôvodných parciel č. XXX, XXX X. XXX evidovaných vo vložke č. XXX KÚ I. a

administratívno- meračskými postupmi K Ú Správa katastra Trebišov sú vo vlastníctve žalobcu nie je daná právomoc správneho súdu.

15. Čo sa týka druhého petitu, ako vyplýva z obsahu jeho doplnenej žaloby žalobca sa domáha voči žalovanému, ktorý je orgánom verejnej správy konania spočívajúceho v odstránení nezrovnalosti v evidencii nehnuteľnosti žalobcu tak, aby rozdelené parcely opätovne zlúčiť na dve a evidoval ich na LVXXXX, ktoré evidentne patrí do jeho kompetencie.

16. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 2 SSP). Podľa § 6 ods. 2 písm. a) SSP správne súde rozhodujú v konaniach o správnych žalobách.

17. Ak sa žalobca na výzvu súdu upraveným žalobným petitom domáha určenia vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, správny súd o žalobnom návrhu na určenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam rozhodnúť nemôže. Z týchto dôvodov kompetenčný senát Najvyššieho súdu a Najvyššieho správneho súdu rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku pod bodom I.

18. Čo sa týka druhého petitu, ako vyplýva z obsahu jeho doplnenej žaloby žalobca sa domáha voči žalovanému, ktorý je orgánom verejnej správy konania spočívajúceho v odstránení nezrovnalosti v evidencii nehnuteľností žalobcu tak, aby rozdelené parcely opätovne zlúčiť na dve a evidoval ich na LVXXXX, preto vo výroku pod bodom II/ rozhodol, že na prejdanie veci v časti o odstránenie nezrovnalosti v evidencii nehnuteľností žalobcu a opätovné zlúčenie rozdelených parciel na dve a ich evidovanie na LV2283 je daná právomoc správneho súdu.

19. Právoplatné rozhodnutie kompetenčného senátu Najvyššieho správneho súdu je podľa ustanovenia § 18 ods. 4 in fine Správneho súdneho poriadku záväzné pre súde.

20. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 8:0 (ustanovenie § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

